

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Tureatca Alexandr Xxxxx, xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.04.2019 – 03.11.2021;

2. instanța de apel: 28.01.2022 – 16.03.2022;

3. instanța de recurs: 22.08.2022 – 07.12.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 noiembrie 2021, Tureatca Alexandr a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, și a fost condamnat în baza acestei Legi, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a părții vătămate Augustin Onofrei, privind încasarea sumei de 108 900 (una sută opt mii nouă sute) lei, cu titlu de chirie restantă pentru 363 zile, cât și 9 678 (nouă mii șase sute șaptezeci și opt), 39 lei cu titlu de prejudiciu material, cauzat prin deteriorarea automobilului, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor suportate de partea vătămată să se expună instanța în materie civilă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a constatat că, Tureatca Alexandr la 30 martie 2018, în jurul orei 13 și 15 min., urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. xxxx, prin inducerea în eroare, manifestând un comportament dolosiv, a prezentat drept reală posibilitatea onorării contractului de locațiune și în mod ilicit a însușit un automobil de model „Mitsubishi Lancer”, anul fabricării 2003, n/î xxxx, în sumă de 3500 euro, care conform ratei oficiale a Băncii Naționale a Moldovei, constituie suma de 71 025,15 lei. Astfel în urma acțiunilor ilicite ale lui Tureatca

Alexandr, părții vătămate Onofrei Augustin, i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 71025,15 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, lui Tureatca Alexandr i se încredințează săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *-escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Tureatca Alexandr, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, sau o pedeapsă sub formă de amendă.

3.1. În motivarea cererii de apel inculpatul a invocat că din materiale cauzei s-a reținut în calitate de circumstanță agravantă faptul că anterior a fost condamnat, fapt ce nu corespunde adevărului, or, la momentul comiterii infracțiunii imputate nu a fost judecat anterior. De comun acord cu avocatul au solicitat stabilirea în privința sa a unei pedepse sub formă de amendă ori o pedeapsă non-privativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2022, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de apel a constatat cu certitudine că Tureatca Alexandr a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, sentința a fost contestată în partea individualizării pedepsei penale, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, lipsește.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă, a ținut cont de faptul că, Tureatca Alexandr a comis o infracțiune, care conform art. 16 Cod penal, constituie o infracțiune mai puțin gravă, de personalitatea inculpatului - anterior fiind judecat pentru infracțiuni similare, și anume prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 07 mai 2019, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 (cinci) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 3 (trei) ani, menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019; prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 05 noiembrie 2019, în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, pe un termen de 2 (doi) ani închisoare, fapt ce denotă că inculpatul Tureatca Alexandr nu a făcut careva

concluzii pentru sine, continuând comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni (revendicare f.d. 50-51), mai mult ca atât prejudiciul material cauzat prin infracțiune nu a fost restituit părții vătămate.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 76 Codul penal, circumstanțe atenuante nu au fost reținute, iar cu referire la recunoașterea vinovăției, se reține că nu este considerată ca circumstanță atenuantă, deoarece circumstanței respective i s-ar acorda o dublă valență juridică, inclusiv în conformitate cu prevederile art. 77 Codul penal, în calitate de circumstanță agravantă a fost stabilit faptul săvârșirii infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

În ordinea celor relevate, instanța de apel a conchis că, pedeapsa sub formă de închisoare în cuantumul fixat de prima instanță este echitabilă în coraport cu circumstanțele cauzei și cu personalitatea inculpatului, fiind de natură să satisfacă exigențele individualizării pedepsei penale și care nu poate genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fiind stabilită în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie admisă cererea formulată de către inculptul Tureatca Alexandr cu privire la aplicarea în privința sa a instituției amnistiei.

5.1. În argumentarea celor solicitate invocă că, eroarea gravă de fapt al instanței de apel constă în confuzia făcută de către instanță între mai multe condamnări (sau infracțiuni) ale apelantului Tureatcă Alexandr, precum și confuzia între data comiterii infracțiunii și data condamnării inculpatului Tureatca Alexandr, în sensul că antecedentul penal sau faptul condamnării persoanei se raportează în mod exclusiv la data comiterii infracțiunii amnistiate (art. 190 alin. (1) - 30.03.2018) și nu la momente ulterioare datei comiterii infracțiunii.

Aprecierea faptului existenței sau inexistenței antecedentelor penale sau ale condamnărilor inculpatului care cere aplicarea amnistiei față de sine, se raportează în mod exclusiv la momentul comiterii infracțiunii amnistiate (față de care se cere aplicarea amnistiei) și nicidecum la momente de timp ulterioare acestui moment.

Considerăm inadmisibilă admiterea confuziei între mai multe infracțiuni pentru care a fost cercetat și condamnat Tureatca Alexandr din moment ce legitorul prevede posibilitatea aplicării amnistiei față de fiecare infracțiune în parte (mai ales că aceste infracțiuni nu au fost tratate ca un concurs de infracțiuni nici la urmărirea penală și nici la faza de judecare a cauzei - sunt 2 infracțiuni distincte), astfel încât, fiecare infracțiune în parte urmează a fi supusă unei cercetări separate privind aplicabilitatea art. 2 din Legea cu privire la amnistie. Or, dacă față de infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) amnistia nu se aplică potrivit art. 6 alin. 1) lit. d) din Legea cu privire la amnistie, atunci față de

infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din CP se aplică art. 2 din Legea cu privire la amnistie și se impune încetarea procesului penal, dacă sunt întrunite condițiile legii (or, în speță sunt întrunite aceste condiții).

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri juridice.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal reține că, recurentul indică temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală. Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, temeiurile de recurs invocate de recurent, nu și-a găsit confirmare, or, în esență, criticele părții apărării se axează pe ideea că instanța de apel, neîntemeiat, nu a aplicat în privința inculpatului Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

Verificând decizia atacată în raport cu argumentele invocate, Colegiul penal constată, că în prezenta speță instanța de apel corect a respins solicitarea părții apărării privind aplicarea actului de amnistie în privința inculpatului Tureatca Alexandr. Or, prevederile art. 6 alin. (1) lit. a) din legea citată supra, stipulează expres că *amnistia nu se aplică persoanei condamnate la detențiune pe viață sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoare ori în pedeapsa detențiunii pe viață și care a executat mai puțin de 25 ani de închisoare; persoanei bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.*

Potrivit materialelor cauzei, inculpatul a fost condamnat pentru infracțiuni similare, și anume prin sentința Bălți, sediul Central din 07 mai 2019, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 4 luni (f.d. 185,

vol. I). Sentința nominalizată a fost menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019.

Sanctiunea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, se pedepsește cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Cimpoi Ruslan, sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2022, în cauza penală în privința lui *Tureatca Alexandr Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la *26 ianuarie 2023*.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana